

SPOLUPRÁCE KRAJŮ A REGIONŮ

s pracovišti Akademie věd České republiky v roce 2024

Sociologický ústav
AV ČR

spolupráce
s Karlovarským krajem

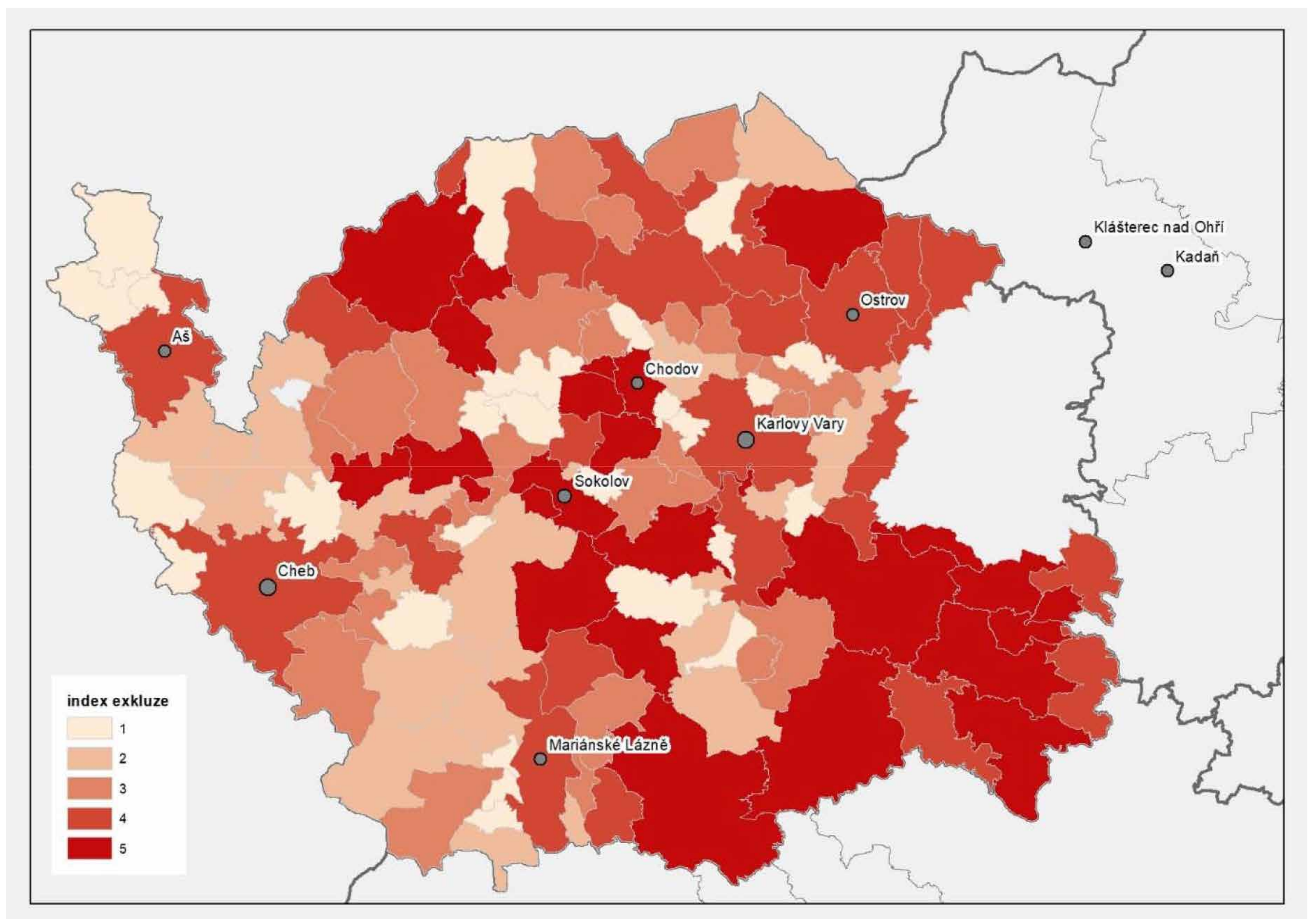
Akademie věd
České republiky

SOCIÁLNÍ A PROSTOROVÁ DOSTUPNOST STŘEDNÍHO VZDĚLÁNÍ V KARLOVARSKÉM KRAJI

Projekt se zaměřil na dvě klíčová témata spojená se středním vzděláváním v Karlovarském kraji: volbu střední školy a riziko předčasného ukončování studia. Kromě individuálních charakteristik žáků a jejich rodinného zázemí jsme sledovali také vliv vzdělanostní struktury a míry chudoby v obcích, ve kterých žáci bydlí, i dostupnosti středních škol veřejnou dopravou.

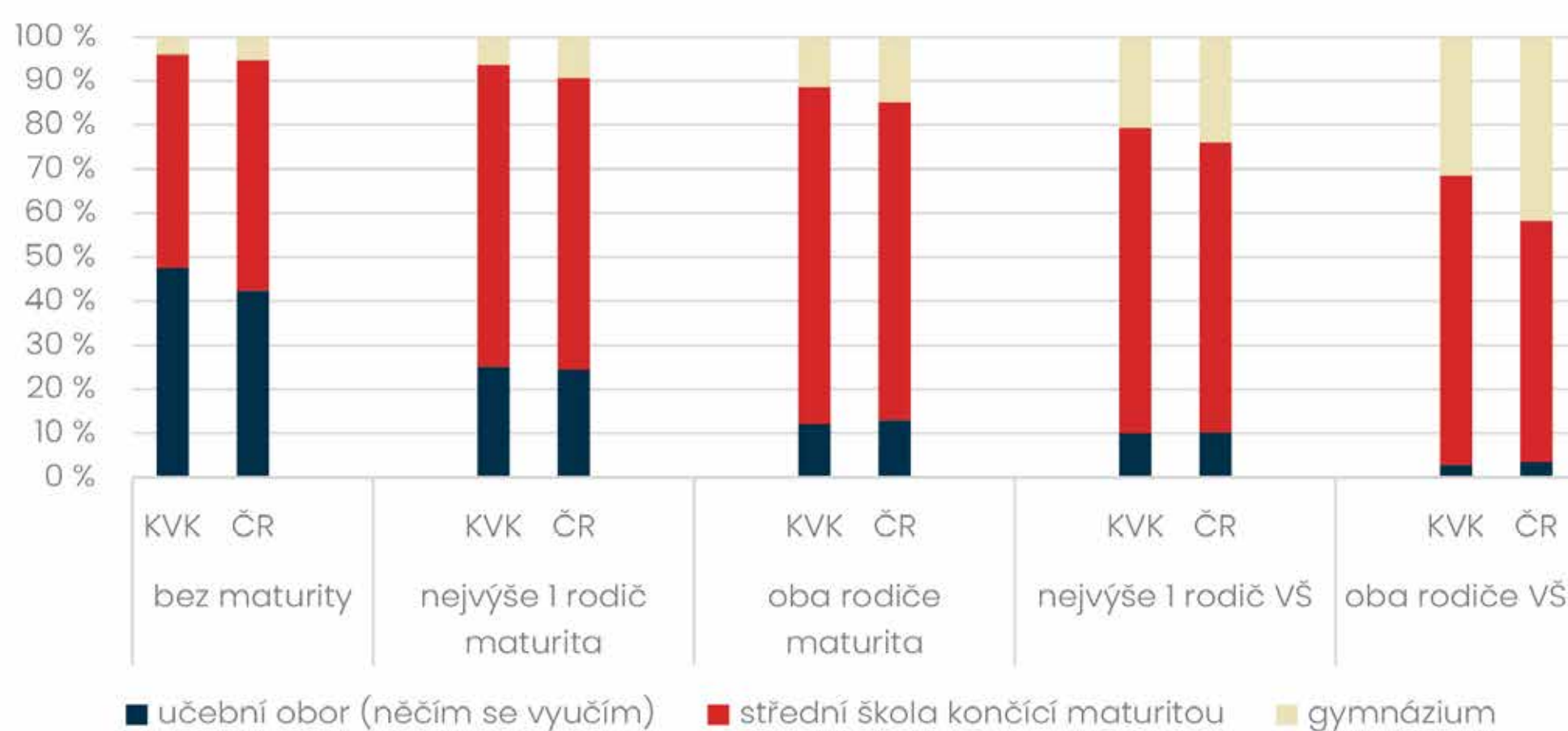
Při volbě střední školy hraje významnou roli vzdělání rodičů. Žáci z rodin s vyšším vzděláním častěji volí gymnázia i ostatní maturitní obory. Stejný vliv má i celková vzdělanostní úroveň obce. Šanci studovat na gymnáziích, zejména těch osmiletých, snižuje i horší dopravní dostupnost obcí.

Předčasné ukončování středoškolské docházky je závažný problém zejména v učňovských oborech. Nadprůměrně často pak předčasně ukončují studium žáci žijící v lokalitách se zvýšenou mírou chudoby a sociálního vyloučení. Naopak se neprokázalo, že by riziko předčasného ukončení studia zvyšovala špatná dopravní dostupnost obce.

Rozložení indexu sociální exkluze v obcích Karlovarského kraje

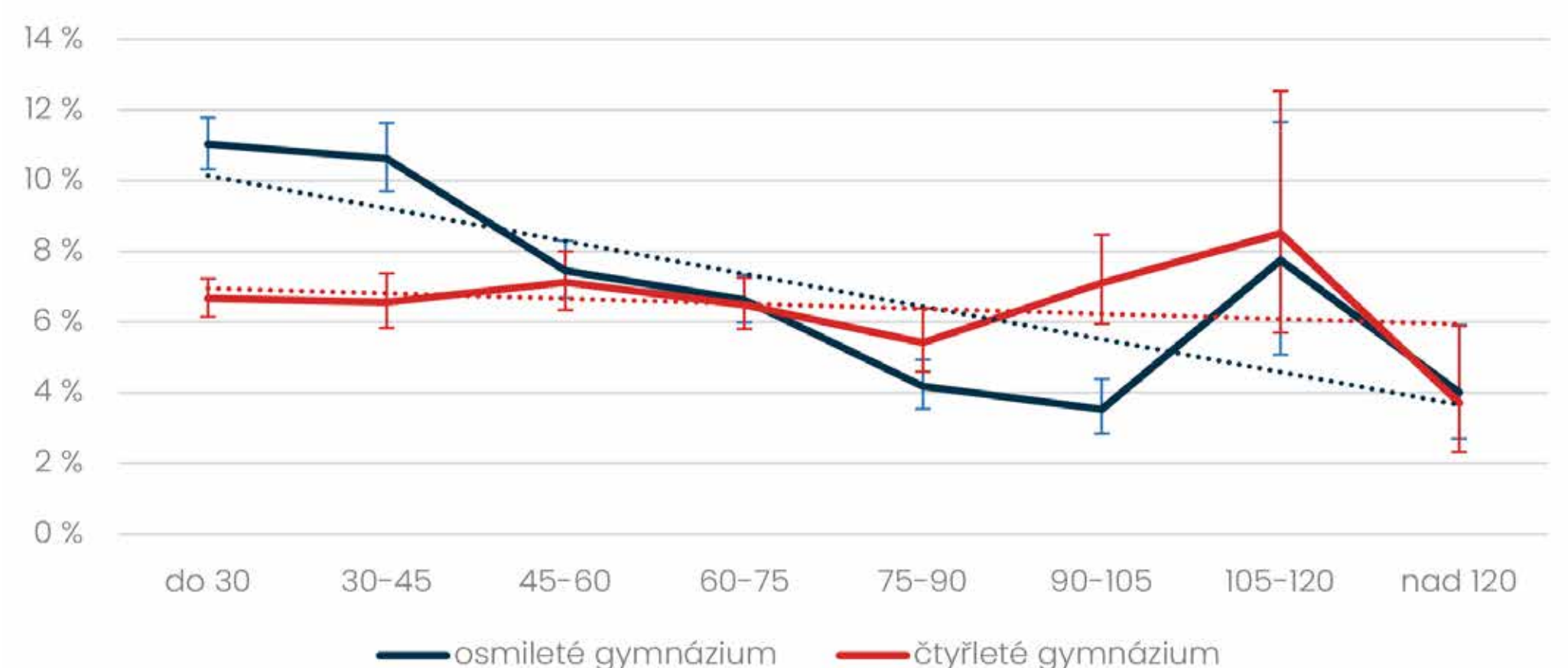
Poznámka: Index sociální exkluze zohledňuje míru chudoby v obcích Karlovarského kraje. Hodnota 1 označuje nejnižší exkluzi, hodnota 5 nejvyšší.

Volba střední školy žáků 9. tříd podle vzdělání rodičů

Zdroj: Data ČSĽ, 2022

	předčasné ukončení (%)
nižší střední odborné (E)	29
střední odborné (H)	15
úplné střední odborné s maturitou a výcvikem (L)	8
úplné střední odborné s maturitou (M)	5
gymnázium (K)	1

Pravděpodobnost volby osmiletého a čtyřletého gymnázia v závislosti na dostupnosti gymnázií (v minutách), očištěná od vlivu vzdělanostní struktury. Reálné hodnoty a lineární trendy.

Zdroj: Data ze školních matrik, MSMT ČR

Riziko předčasného ukončení studia na různých typech oborů v Karlovarském kraji v letech 2011–2023

Zdroj: Data ze školních matrik, MŠMT ČR

KONTAKT: Mgr. Věra Patočková, M.A., Ph.D., doc. PhDr. Josef Bernard, Ph.D., PhDr. Jan Vávra, Ph.D.

REGIONÁLNÍ PARTNER: Karlovarský kraj

REGIONÁLNÍ SPOLUPRÁCE
S KRAJI ČESKÉ REPUBLIKY